

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

**BRYAN
CRANSTON**

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

**BRYAN
CRANSTON**

O viață în roluri

Traducere din engleză de
Cosmin Maricari

Titlul original al acestei cărți este:

A Life in Parts de Bryan Cranston.

Copyright © 2016 by Ribit Production, Inc.

© Publica, 2018, pentru ediția în limba română.

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă sau difuzată în orice formă sau prin orice mijloace, scris, foto sau video, exceptând cazul unor scurte citate sau recenzii, fără acordul scris din partea editorului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CRANSTON, BRYAN

O viață în roluri / Bryan Cranston ;
trad. din engleză de Cosmin Maricari. – București :
Publica, 2018

ISBN 978-606-722-284-5

I. Maricari, Cosmin (trad.)

821.111

VICTORIA BOOKS este un imprint al editurii PUBLICA

EDITORI: Cătălin Muraru, Silviu Dragomir

DIRECTOR EXECUTIV: Bogdan Ungureanu

DESIGN: Alexe Popescu

REDACTOR: Roxana Aneculăesei

CORECTORI: Rodica Crețu, Elena Bițu

DTP: Florin Teodoru

*Pentru Kyle și Amy: am reușit. O viață grea căreia
i-am supraviețuit.*

*Pentru Robin și Taylor: ați transformat-o într-o viață
fără regrete.*

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Un om joacă multe roluri în viață.

— William Shakespeare, *Cum vă place*

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Walter White

S-a oprit din tușit. Poate că a adormit iar. Apoi, dintr-odată, gura i s-a umplut de vomă. Degetele i s-au încleștat pe cearșaf. Se sufoca. Instinctiv, m-am întins ca să o întorc pe o parte.

Însă m-am oprit.

De ce să o salvez? Jane, drogata asta mică, voia să mă șantajeze, mă amenințase că avea să povestească poliției despre afacerile mele, că avea să distrugă tot ceea ce creasem, inclusiv planul financiar pe care încercam să-l asigur familiei mele, singura moștenire pe care *puteam* să o las în urmă.

A scos un gălgâit, căutând cu disperare o gură de aer. Și-a dat ochii peste cap. Am simțit că mă cuprinde mila. La dracu', e doar o fată. *Fă ceva!*

Însă, dacă mă implicam acum, oare nu cumva doar amânam inevitabilul? Nu-i așa că toți drogații mor până la urmă? Și mai e și amărâțul de lângă ea, partenerul meu, Jesse, care e aproape în comă. Ea l-a băgat în rahatul ăsta. Dacă decideam acum să mă joc de-a Dumnezeu, avea să moară și el. Aveam să murim cu toții.

Mi-am spus: nu te implica. Când se va trezi, va descoperi această tragedie, acest accident, de unul

singur. Da, e trist. Orice moarte este un motiv de tristețe. Dar va reuși să o depășească, cu timpul. Va trece peste asta, așa cum a trecut peste toate lucrurile rele care ni s-au întâmplat. Asta fac oamenii. Ne vindecăm. Mergem mai departe. Peste câteva luni nici nu își va mai aminti de ea. Își va găsi o altă prietenă și o să fie bine. Dă-o dracului! Toți trebuie să mergem mai departe.

O să mă prefac că n-am fost aici.

Însă sunt aici. Și ea este o ființă omenească.

O, Doamne! Ce am devenit?

În acel moment, când se stingea în fața mea, fata a încetat să mai fie ea însăși. Nu mă mai uitam la Jane, la prietena lui Jesse sau la actrița Krysten Ritter. O priveam pe Taylor, fiica mea, fiica mea din viața reală. Nu mai eram Walter White. Eram Bryan Cranston. Și îmi priveam fiica murind.

Din clipa în care s-a născut, în 1993, un pic prematur, un bebeluș de aproape trei kilograme extraordinar de frumos, am simțit față de ea o dragoste instantanee, profundă, necondiționată, o iubire cum nu mai simțisem pentru nimeni altcineva. Nu mi-am permis niciodată să-mi imaginez că aș putea să o pierd. Dar acum exact asta vedeam. O imagine clară și vie. Îmi scăpa printre degete. Murea.

Nu ăsta era planul. Când mă pregătesc pentru o scenă atât de delicată, nu-mi fac niciun plan. Scopul meu nu este să programez fiecare acțiune și reacțiune, ci să mă întreb: care este pragul emoțional pe care *l-ar putea* atinge personajul meu? Împart scena în momente sau secvențe. Dacă mă pregătesc din timp, îmi las mai multe posibilități la dispoziție. Rămân deschis senzațiilor de moment, susceptibil în fața a ceea ce va urma.

Pregătirea nu garantează nimic. Dacă ai noroc, îți oferă o șansă de a obține ceva real.

Teama care mă cuprinsese era reală, cea mai mare spaimă a vieții mele. O spaimă pe care nu o așteptam și cu care nu mă mai confruntasem. Iar reacția mea rămâne acolo, pentru totdeauna, la finalul acelei scene. Am icnit și am dus mâna la gură, oripilat.

Când Colin Bucksey, regizorul, a strigat: „Scenă!”, plângeam. Hohote adânci, care îmi zguduiau tot trupul. Le-am explicat celor de pe platoul de filmare ce mi se întâmplase, ce văzusem. Michael Slovis, directorul nostru de imagine, m-a îmbrățișat. Și colegii mei la fel. Mi-o amintesc în mod special pe Anna Gunn, care o interpreta pe soția mea. Cred că am strâns-o în brațe vreo cinci minute. Sărmana Anna.

Dar Anna m-a înțeles. Ca actriță, este foarte sensibilă și deseori i-a fost greu să se detașeze de drama personajului după filmarea unor scene intense.

E ceva tipic în viața unui actor și exact asta mi s-a întâmplat și mie în acea zi. A fost cea mai agonizantă scenă pe care am interpretat-o, pentru *Breaking Bad* sau pentru orice alt proiect.

Ar putea să pară ciudat. Ar putea să pară chiar macabru. Să stau într-o cameră plină de oameni, reflectoare și camere de filmat și să mă prefac că las o tânără să se sufoce. Și apoi să mi se pară că văd în schimb chipul fiicei mele. Și să numesc asta muncă. Să spun că asta e meseria mea.

Dar nu este ciudat pentru mine. Actorii sunt povestitori. Iar arta povestirii este esențială pentru umanitate. Prin intermediul acesteia putem înțelege cine suntem.

Nu vreau să sune pretențios și complex. Nu este. Actoria înseamnă disciplină, repetiție, eșecuri,

perseverență, noroc pur, credință oarbă și devotament. Înseamnă să te prezinți pe platoul de filmare atunci când n-ai niciun chef, când ești epuizat și crezi că nu mai poți continua. Momentele de transcendență apar după ce ai ridicat fundația și accepți ceea ce-ți rezervă clipa de față. Se întâmplă atunci când muncești. Până la urmă, despre muncă este vorba.

Când filmam pentru *Breaking Bad*, mă trezeam la cinci jumătate dimineața. Beam cafeaua, făceam un duș și mă îmbrăcam. În unele zile eram atât de obosit încât uitam dacă mergeam la muncă sau mă întorceam de acolo.

Conduceam în jur de cincisprezece kilometri – de la apartamentul meu din Nob Hill la Studiourile Q, aflate la opt kilometri de aeroportul din Albuquerque, ABQ, cum îi spun localnicii. La 06:30 mă așezam în scaunul de machiaj. Mă rădeau din nou pe cap, ca să îndepărteze orice urmă de pilozitate. Machiajul nu dura mult. Până la ora șapte mă vedeam cu toată lumea: cu ceilalți actori, cu echipa de filmare. Apoi începeam repetițiile.

Ziua de filmări avea, de obicei, douăsprezece ore. Plus o oră pauză de prânz. Așadar, o zi normală de muncă avea treisprezece ore. Rareori se întâmpla să fie mai scurtă. Ocazional era mai lungă. Uneori am filmat și șaptesprezece ore. Depindea dacă filmam în studio sau pe teren.

Dacă era o zi obișnuită, terminam filmările la ora opt seara. Luam un sandvici și un măr și mâncam pe drum. Nu voiam să mă opresc. O sunam pe Robin, soția mea, din mașină. *Cum te simți? Mda, a fost o zi lungă.* O întrebam ce face, mă interesam de Taylor. Încă vorbeam cu ea la telefon când intram în casă. Îi spuneam noapte bună, apoi mâncam sandviciul în

timp ce mă uitam peste scenele pe care urma să le filmăm în ziua următoare. Făceam o baie fierbinte și savuram un pahar de vin roșu, apoi mă culcam.

Însă chiar și înainte să plec spre casă, în fiecare seară, după ce terminam filmările, mă duceam în rulota pentru machiaj și coafură și luam două prosoape fierbinți și ude pe care mi le pregăteau din timp prietenii mei de la departamentul de machiaj. Pe unul mi-l înfășuram în jurul capului și pe celălalt mi-l puneam peste față. Stăteam lungit în scaun și absorbeam totul. Simțeam cum sunt eliminate toate toxinele. Rămâneam așa până când simțeam că prosoapele mi se răcesc pe față. Îl lăsam pe Walter White să iasă din mine.

În ziua în care am văzut-o pe Jane murind, când i-am văzut fața lui Taylor, în acea zi în care am fost într-un loc în care nu mai fusesem niciodată, am deschis ochii și am privit becul de deasupra mea prin țesătura albă a prosopului. Pusesem totul, *totul*, în acea scenă. Toate lucrurile care mă făceau ceea ce eram și toți oamenii care aș fi putut să fiu, toate drumurile lăturalnice și toți pașii greșiți. Toate succesele chinuite și eșecurile despre care am crezut că mă vor distruge. Eram capabil și să ucid, și să iubesc cu adevărat. Eram o victimă a circumstanțelor, dar eram deopotrivă și pericolul. Eram Walter White.

Dar atunci, mai mult ca oricând, m-am simțit eu însumi.

BRYAN CRANSTON

Fiu

Părinții mei s-au întâlnit ca majoritatea oamenilor: la un curs de artă dramatică în Hollywood.

Numele de fată al mamei era Annalisa Dorthea Sell, însă mereu i s-a spus Peggy. Era o fată impulsivă, căreia îi plăcea distracția și să flirteze. Când era tânără, avea un aer de veritabilă inocență. Era una dintre acele frumuseți blonde cu ochii albaștri căreia i se spunea mereu că ar trebui să joace în filme. După doi ani la Garda de Coastă și o căsătorie ratată cu un bărbat pe nume Easy, a plecat din Chicago către Los Angeles, tărâmul promisiunilor goale, și s-a dus la audiții și lecții de actorie.

Lista statelor în care a copilărit tatăl meu, Joseph Louis Cranston, era atât de lungă încât niciodată nu reușeam să mi le amintesc pe toate: Illinois, Texas, Florida, California, New York. Când eram copil, îmi imaginam că provin dintr-o familie de nomazi. Doar proscrisii pot să fie atât de... deznădăcinați. Pentru că erau puștii noi din școală la fiecare câteva luni, tatăl meu și Eddie, fratele lui, erau mereu ținta bătaușilor, așa că bunicul i-a învățat cum să lupte. Nu bătaii de stradă, ci box, o metodă acceptabilă. Băieții Cranston aveau talent. Tatăl meu a obținut o bursă pentru box la Universitatea din Miami. A luptat peste tot pe Coasta de Est, și în ring, și în afara lui. În amintirile mele, mi se părea că tatăl meu se bătea mereu cu cineva sau cu ceva.

Și se pricepea să spună o poveste.

Între pugilistul și povestitorul cel chipeș și cocheta cu ochi albaștri a fost dragoste la prima vedere. Este ușor să se întâmple așa ceva la cursurile de actorie. După doi ani s-au căsătorit la biserica Little Brown din Valley, de pe Coldwater Canyon Avenue din Studio City. Mama a devenit femeia de casă tipică a anilor 1950: a făcut tot ce-a putut pentru a-și sprijini soțul, pentru ca visul acestuia de a ajunge star de cinema să devină realitate.

Au cumpărat o casă modestă în suburbii și au respectat scenariul tipic. În 1953 s-a născut fratele meu, Kim, apoi eu, în 1956, și, în cele din urmă, sora mea, Amy, în 1962.

Locuiam în Canoga Park, într-o casă fără etaj, la numărul 8175 de pe McNulty Avenue, destul de aproape de Hollywood, ca distanță fizică, însă într-o cu totul altă lume: în Valley, cunoscută mai ales pentru locuitorii ei care vorbesc tărăgănat. Anotimpurile erau

aproape insesizabile în Valley. În lunile calde, când nivelul de poluare a aerului era periculos de ridicat, activitățile în aer liber erau restricționate. Noi aveam zile cu smog, nu zile cu zăpadă. Ne lăsam pe spate în iarba îngălbenită și făceam înger de smog.

Mama a distribuit produse Avon, a fost voluntară la Institutul Braille pentru orbi, reprezentantă Tupperware*, mama întregii mele echipe de baseball din Liga de Juniori și membră a comitetului de părinți și profesori de la școală. Ne croia de mână costumele de Halloween în fiecare an.

Tata era antrenorul nostru în Liga de Juniori. Iubea baseballul. Așa că iubeam și eu baseballul. Și încă îl iubesc. Am mers la un meci al echipei Dodgers cu tata când aveam patru sau cinci ani. Echipa se mutase din Brooklyn în LA, însă nu avea încă un stadion, așa că au jucat pe Los Angeles Memorial Coliseum timp de patru sezoane, din 1958 până în 1961. Stadionul era construit pentru fotbal american și atletism, așa că dimensiunile erau ciudate pentru baseball: terenul din dreapta era enorm, iar cel din stânga era îngust, ca Fenway Park** din Boston. Au ridicat o plasă de protecție deasupra gardului din stânga al stadionului. Pentru a obține un *homerun****, jucătorul ofensiv trebuia să lovească mingea peste plasa de protecție. Deși terenul din stânga era mai scurt, plasa era descurajant de înaltă. Avea treisprezece metri. Faimosul „Monstru

* Tupperware este numele unei game de produse pentru pregătirea, depozitarea și servirea alimentelor, vândute de compania Tupperware Brands prin intermediul reprezentanților voluntari (n.t.).

** Fenway Park este un celebru teren de baseball din Boston, Massachusetts, casa echipei Boston Red Sox (n.t.).

*** Un *homerun* presupune lovirea cu băta de baseball a mingii și trimiterea în afara terenului, peste gardul de protecție, unde nu mai poate fi prinsă (n.t.).

verde** de pe stadionul Fenway are doar unsprezece metri.

Un jucător pe nume Wally Moon, originar din zona câmpurilor de bumbac din Arkansas, își făcuse un obicei din a trimite mingea peste acea plasă. Își transforma lovitura de bătă într-un upercut și trimitea mingea atât de sus încât aveam impresia că putea face o gaură în plafonul norilor de smog: *homerun!* Oamenii au început să numească aceste lovituri înalte „zboruri spre Lună***”. Priveam mingea plutind pe cer, ținându-mi respirația din cauza suspansului, apoi mă lăsam cuprins de exaltare. Glorie. Aceste momente mi-au aprins imaginația: să încerc imposibilul, să încerc să zbor până la Lună.

Chiar și după ce Dodgers s-au mutat în casa lor permanentă de pe Chavez Ravine, în 1962, ba chiar și după ce familia mea a început să se destrame, știam că mirosul de iarbă proaspăt tăiată, vocea liniștitoare a lui Vin Scully, cel care comenta meciurile la radio, și simetria pură a terenului de baseball în formă de diamant erau refugiul meu. Îmi insuflau acea speranță pe care îndrăzneai să o ai când existau alergători în colțurile terenului și nu erau auturi.

Tata ne lua cu el pe platou în timpul filmelor și serialelor în care juca. Odată ne-a adus un cadou-surpriză în remorca mașinii noastre. A deschis-o și noi am privit speriați în cutia metalică întunecată, din care venea un miros puternic de bălegar. Un măgar! Îmi aduc atât de bine aminte de acel măgar. Numele lui era Tom. Tata l-a lăsat liber o vreme prin curtea noastră. Toți băieții și toate fetițele

* Numele dat zidului de culoare verde care mărginește partea stângă a terenului de baseball Fenway Park din Boston (n.t.).

** *Moon shots* – joc de cuvinte bazat pe numele jucătorului, Moon (n.t.).

din cartier au venit să-l admire și să-l călărească. L-am păstrat o vreme. O lună sau două, probabil. Apoi s-a întors de unde venise. La revedere, Tom. Mi-a părut bine să te cunosc.

Tata ne mai aducea, mie și fratelui meu, și obiecte de recuzită: căști de infanteriști, medalii și uniforme. Mai târziu am realizat că probabil le „împrumuta” și le returna săptămâna următoare. Obiectele de recuzită de pe un platou de filmare sunt inventariate cu grijă, nu sunt jucării. Însă nouă ne aduceau multă fericire.

Când tata venea cu arme de recuzită, ne plăcea să ne jucăm de-a războiul. Toți băieții din cartier se luptau mereu cu germanii, cu japonezii sau cu indienii. Nu prea înțelegeam istoria sau războiul și nu știam de ce oameniiăștia erau inamicii. Astea erau vremurile.

Apoi, într-o zi, un crainic a apărut pe ecranul televizorului și a spus: „Înterupem acest program pentru un buletin de știri special”. Ani buni am tresărit de fiecare dată când am auzit această frază.

Walter Cronkite* avea o expresie gravă: „Conform unei telegrame, se pare, oficiale, din Dallas, Texas, președintele Kennedy a murit la 13:00, ora centrală standard”. Îmi amintesc cum și-a scos Cronkite ochelarii. Nu mai era același jurnalist stoic. Masca îi căzuse. Era un simplu om, copleșit de magnitudinea și șocul pierderii.

Am icnit, apoi m-a cuprins panica. Mama plângea cu hohote, cuprinzându-și umerii cu mâinile. Apoi a rămas lipită de telefon, ca și cum frații mei și cu mine nu mai eram acolo. Adulții nu se mai săturau de știri. Când a ajuns acasă, tata avea o expresie solemnă. Apoi

* Walter Leland Cronkite Jr. (1916-2009), supranumit „cel mai de încredere om din America”, a fost un jurnalist de televiziune care a prezentat buletinul de seară de la CBS timp de 19 ani (1962-1981) (n.t.).

au venit vecinii în vizită. Simțeau nevoia să-și spună unul altuia că totul avea să fie în regulă. Nu știu cât am înțeles, dar îmi dădeam seama că se întâmpla ceva grav. Iar acum aveam un președinte nou, Lyndon Johnson, care vorbea ciudat. Nu cred că mai auzisem vreodată un accent de Texas atât de puternic. În plus, soția lui avea un nume straniu.

Părinții noștri erau devastați. Învățasem despre viață și moarte, teamă, tristețe și succesiune. Nu știam ce să facem. Un puști din vecini a luat decizia: „Nu ne mai jucăm cu arme!” Ne plăcea să ne jucăm cu armele, însă am renunțat la ele. Ne imaginam că puteam să alterăm cumva cursul istoriei prin gestul nostru. N-a durat mult. Criza a trecut și viața și-a reluat cursul normal. Am revenit la normalitate, doar că nu mai era la fel.

Nelegiuitul Frank James

BRYAN CRANSTON

În copilărie, eram un măscărici, pe când fratele meu a fost dintotdeauna serios și introspectiv. El era mai inteligent, iar eu, mai athletic, însă în toate celelalte privințe eram foarte asemănători. Frați din toate punctele de vedere. În plus, amândoi moșteniserăm gena actoriei. Kim a devenit primul meu regizor. El a scris și a pus în scenă piesa *Legenda lui Frank și a lui Jesse James**, o producție a Garajului de pe McNulty Avenue, apoi mi-a oferit rolul lui Frank James. Pentru rolul lui Jesse a căutat actori vizavi, la familia Baral. Acolo erau cinci băieți, iar fratele meu l-a ales pe Howard, mijlociul, pentru a-l juca pe proscrisul cu inimă de piatră. Kim a fost șeriful, mai multe victime, orașeni, legistul și vânzătorul de ziare. Nu știu exact de ce nu a dat aceste roluri altora, erau destui puști în cartier. Poate că voia ca aceștia să plătească intrarea, ca și ceilalți.

Am acoperit cutiile din garaj cu cearșafuri albe și au devenit piscuri acoperite de zăpadă. Am transformat o prelată albastră din plastic într-un torent dezlănțuit. Un aligator de pluș încerca să ne muște de călcâie. Pentru că aligatorii erau peste tot în Vestul Sălbatic. Deznodământul, bineînțeles, a fost un duel fatidic între pistolari. Eram doar niște băieți care se prefăceau că se omorau între ei, jucându-ne rolurile cu încântare, fără nicio reținere.

Prima mea aventură ca actor a fost tot o producție de familie. Tata a scris, a regizat și a produs o serie de reclame pentru United Crusade, companie care își va schimba apoi numele în United Way. Se pare

* Frank și Jesse James au fost doi tâlhari celebri în America pentru jafurile lor îndrăznețe și brutale în perioada 1866-1876, după Războiul Civil, în Vestul Mijlociu al Statelor Unite (n.t.).

că invocarea unui război religios scaldat în sânge nu era tocmai tonul pe care îl căutau pentru numele unei inițiative caritabile. Tata m-a distribuit în rolul principal. Aveam doar șapte ani. Scenariul îmi cerea să joc baseball cu prietenii pe maidan, când o minge aruncată greșit ajunge în stradă. Eu o urmăresc. Atenție! Sunt lovit de o mașină, urcat într-o ambulanță, transportat la spitalul de urgență și pus în ghips din cap până-n picioare. După câteva săptămâni mi se scoate ghipsul și încep terapia de recuperare la barele paralele și în piscină, pentru a învăța să merg din nou. În ultima scenă, o femeie care se preface că este mama mea mă ține de mână în timp ce ies fericit pe ușile spitalului. Vindecat.

Îmi amintesc cum am filmat fiecare dintre aceste scene. Îmi amintesc senzația aceea că făceam ceva special. Poate că doar îmi plăcea să primesc atenție. Dar cred că era mai mult de atât. Era senzația că făceam parte din ceva mai important decât mine.

Îmi plăcea la nebunie să joc pentru tata. În ochii mei părea un bărbat puternic, era lat în spate, cu părul negru ca pana corbului, care s-a transformat într-un cenușiu distins înainte să împlinească patruzeci de ani. Dintotdeauna mi s-a părut foarte înalt, însă, pe măsură ce a înaintat în vârstă, mi-am dat seama că nu depășise niciodată mai mult de un metru optzeci.

Tata voia să fie vedetă. Fără dubii. Fără compromisuri. Nu voia nimic altceva. Își dorea să înscrie un *homerun*. Însă erau facturi de plătit. Când nu lucra ca actor, tata scria scenariu, regiza pe ici, pe colo și se implica în diverse afaceri. A intrat într-o mulțime de afaceri de-a lungul vieții lui. A înființat o companie care oferea asistență video celor care voiau să-și perfecționeze loviturile de golf. A înființat un centru de divertisment cu trambuline. Apoi un bar, ulterior o cafenea. Plănuia să pună bazele unei companii de transport cu catamarane. A condus o revistă pentru turiștii care vizitau Hollywoodul – *Star's Homes*. La un moment dat organiza tururi ale casei poleite cu aur a lui Liberace*.

Nu ducea lipsă de idei. Aborda fiecare inițiativă cu entuziasm, însă rareori avea succes. Avea mai multă ambiție și mai multe idei decât talent pentru afaceri. Eșecurile s-au adunat și l-au dărâmat. Totuși nu s-a dat niciodată bătut. Pentru el era educativ. Continua să lupte.

Tata ducea viața tipică a unui actor: loc de muncă nesigur, un pic de noroc, mult ghinion. Când eram

* Władziu Valentino Liberace (1919-1987), cunoscut sub numele de scenă Liberace, a fost un celebru pianist, cântăreț de music-hall și actor american (n.t.).

copil, nu am simțit niciodată vreo diferență între perioadele în care familia era bogată și cele în care era falimentară. Însă sunt sigur că părinții mei au simțit-o. Într-un an au cumpărat o mașină nou-nouță. După o vreme au vândut-o și au cumpărat o mașină veche. Niște reparații minore și era ca nouă! Într-un alt an, părinții mei (tata, de fapt) au hotărât să cheltuiască o sumă foarte mare pentru a instala o piscină în curtea din spatele casei. Toată lumea din cartier ne-a vizitat în acea vară. Am râs și am înotat până când ni s-a încrețit pielea de pe degete și ochii noștri injectați implorau să fie cruțați, apoi ne întindeam pe betonul fierbinte și ne reveneam.

În vara următoare, mama ne-a spus că nu mai putem înota, pentru că nu ne mai permiteam să cumpărăm substanțele pentru purificarea apei. De aceea, apa din piscina noastră a căpătat o culoare verde tulbure, ca un iaz de undeva din adâncul pădurii.

Tata a avut totuși un oarecare succes ca actor. A apărut în mai multe emisiuni televizate și în câteva filme. A fost coautor al scenariului pentru *The Crawling Hand*, un film despre un astronaut a cărui mână moartă începe să ucidă adolescenții care mergeau la plajă. A mai scris și scenariul pentru *The Corpse Grinders*, un film de categoria B care rula în cinematografe ca parte dintr-o trilogie (care includea *The Embalmers* și *The Undertaker and His Grisly Pals*), de care puriștii cinematografelor drive-in încă își amintesc cu drag.

A jucat într-un film incredibil de fals și de penibil, *Beginning of the End*, o peliculă science-fiction cu buget redus regizată la sfârșitul anilor 1950 de marele Bert I. Gordon, cunoscut și ca domnul B.I.G. Acesta se specializase în filme cu „giganți”, pe care le crea

prin suprapunerea imaginilor pe peliculă. Pentru acest film, Gordon a filmat lăcuste reale, pe care le-a suprapus apoi, neconvingător, peste scenele din film. Știți povestea clasică: o invazie de lăcuste gigantice, furioase, lihnite de foame, care mâncau oameni, create la o fermă experimentală din Illinois.

Joe Cranston joacă în rolul unui soldat care stă de veghe în vârful unui zgârie-nori. Lăcustele atacă orașul. Nu așa fac întotdeauna? Nici nu le vezi când se năpustesc asupra unui lan de grâu. În timp ce le raportează superiorilor săi prin stația de emisie-recepție, tata se uită încă prin binoclu. „Nimic de raportat în sectorul de est”, spune el. Chiar în acel moment, antenele fremătătoare ale unei lăcuste gigantice apar în spatele lui. Tranziție înapoi la cartierul general. Ofițerii ascultă raportul tatei, vocea lui iese din difuzoarele de pe perete: „Niciun semn de lăcuste aici”. Apoi, un urlat înfricoșător. „Nuuuu!” Tata dăduse colțul. Un film fantastic.

Dacă tata apărea într-un serial sau film difuzat la televizor, vecinii veneau în ziua următoare să-i spună ce părere aveau despre prestația lui. „Mi-a plăcut producția, însă actorii erau niște momâi”. Sau: „Începutul a fost minunat, dar sfârșitul a fost un fiasco”.

A fost primul meu contact cu celebritatea. Și cu criticii. Întotdeauna exista un *dar*. Toată lumea se simțea îndreptățită să-și spună părerea. Ca actor, erai o țintă ușoară.

Însă tata nu părea să ducă lipsă de încredere în sine. Totuși șirul nesfârșit de „dar”-uri l-a afectat. Când lucrurile mergeau prost, el se plângea, fierbea și îi ura pe acei actori care, în opinia lui, nu meritau

succesul pe care-l aveau. Era mai bun decât actorul acela. Munca mai mult decât tipul celălalt. Foarte multă lume îl înfuria. Nu știam niciodată ce anume putea să-l scoată din pepeni.

Țin minte că, într-o după-amiază, când eram cu tata în mașină – stăteam cu fratele meu pe scaunul din față –, un tip care conducea un hot-rod* i-a tăiat calea. Tata a apăsat brusc pedala de frână și a pus brațul stâng în fața mea și a fratelui meu, ca să nu zburăm prin parbriz. Eram în rabla pe care o luaserăm în locul acelei mașini nou-nouțe. Tata l-a urmărit pe tip, claxonând, iar la primul semafor a oprit în dreptul automobilului de lux, a coborât geamul și a început să urle. Bărbatul i-a spus:

— Și ce-ai de gând să faci în privința asta, moșule?

Tipul era tânăr, mult mai tânăr decât tata.

— Parchează după colț, i-a răspuns tata, și-o să-ți arăt ce-o să fac în privința asta.

Au trecut de colț și au parcat în spatele unor magazine.

— Rămâneți aici, ne-a spus tata.

Eram îngroziți, ne agățaserăm unul de altul. Tata a coborât din mașină. Celălalt tip a coborât și el. Era înalt și bine făcut. Mult mai înalt decât tata. Dar tata s-a dus direct la el și i-a tras un pumn în față. Bărbatul s-a lovit de mașină și a căzut la pământ, cu nasul plin de sânge.

Tata s-a întors și a intrat în mașină.

— Să nu-i povestești asta mamei. O să-și facă griji.

* „Hot-rod” este termenul utilizat pentru un autovehicul obținut prin modificarea motorului unei mașini clasice americane în așa fel încât viteza maximă să fie sporită (n.t.).

Ne-am întors și am privit în spate în timp ce mașina se îndepărta. Omul se ținea de față. Chipul îi era plin de sânge. Tatăl meu făcuse asta. Țsta era tata. Luptătorul.

Violența nu era rezervată pentru automobilisti necunoscuți. Tata se certa și cu mama, certuri dezlănțuite, care ne făceau pe noi, copiii, să ne ascundem în camerele noastre, departe de conflict.

Lucrurile erau deja nesigure când tata a preluat Corbin Bowl, un complex care cuprindea un bar, o cafenea și alee de bowling, de pe bulevardul Ventura din Tarzana. Aparițiile ocazionale la televizor nu erau de ajuns pentru a întreține o familie, așa că avea o viziune pentru bar: un local elegant și sofisticat, cu cântăreți pe timp de noapte. Cafeneaua avea să fie plină în timpul zilei, transformându-se apoi într-un bar de noapte.

Nu s-a întâmplat așa. Bunica mea se ocupa de casa de marcat. Mama era bucătăreasă și chelneriță. Eu și Kim debarasam mesele și spălam vasele după școală. Până și sora mea de cinci ani își avea rolul ei, aducea apă la mese. Tata era managerul barului, însă lipsea adeseori. Poate că era la o audiere, poate la o întâlnire neplanificată.

Fratele meu și cu mine știam că ne aflam într-o situație dificilă, chiar dacă nu cunoșteam toate detaliile. Așteptam îngrijorați și tensionați reapariția tatei și inevitabilele certuri care urmau.

Căutam o scăpare ori de câte ori era posibil. Filmele erau evadarea noastră favorită. Ne duceam la cafenea aproape în fiecare zi după școală, dar, la ora trei fix, după ce ne terminam temele, mergeam vizavi la Corbin Theater ca să prindem filmul de după-amiază. Apoi ne întorceam la bar, pentru treburile de seară.

Filmul nostru favorit era *Cat Ballou**, o parodie western despre o guvernantă sclifosită care pleacă de acasă pentru a răzbuna moartea tatălui ei și se transformă într-o nelegiuită notorie. Lee Marvin juca în două roluri: legendarul pistolar Kid Shellen, *dar* și pistolarul Tim Strawn. Ne-a plăcut să vedem același actor în două roluri. Nat King Cole și Stubby Kaye formau cumva un cor grecesc care fredona „Balada lui Cat Ballou”. Și ei, și fratele meu erau îndrăgostiți nebunește de Jane Fonda. Era dură și frumoasă. Ne uitam la acel film în fiecare zi, când rula la cinema. Știam fiecare cuvânt, fiecare expresie facială, fiecare gest. Ne duceam acasă și făceam baie, apoi, înainte de culcare, reproduceam scenele, jucând diferite personaje, cântând din toți răunchii: *Cat Ballou*, *Cat Ball-ou-ou-ou*, *E malefică până la oase!*

În următorii doi ani, am văzut tot felul de filme la Corbin. *Barca cu fundul de sticlă*. *Oh Dad, Poor Dad, Momma's Hung You in the Closet and I'm Feeling So Sad*. *Absolventul*. Pe atunci aveam doar unsprezece ani, eram prea tânăr pentru *Absolventul*. Însă mi-a plăcut filmul. M-am simțit apropiat de personajul lui Dustin Hoffman, înțelegeam de ce era atât de confuz. Începeam să înțeleagă ce-avea de făcut. Asta simțeam și eu că trebuia să fac. Tocmai intrasem în pubertate, începeam să fiu atras de fete, iar ideea că o femeie mai în vârstă ar fi putut să mă seducă, că *ar fi vrut* să mă seducă, mă încânta și mă excita. Scena în care personajul lui Dustin Hoffman privește plin de admirație cum Anne Bancroft își trage ciorapii pe minunatele ei picioare? Acea imagine tabu m-a urmărit toată viața. Până să văd acel film, credeam că

* *Cat Ballou* este o comedie western americană din 1965, regizată de Elliot Silverstein, cu Jane Fonda și Lee Marvin în rolurile principale (n.t.).

există o lege nescrisă în privința asta: trebuia să fii cu cineva de vârsta ta ca să vă potriviți.

Corbin Bowl a fost un eșec. Tata a fost nevoit să renunțe după doi ani; era zdrobit. Părinții mei s-au înstrăinat și mai mult.

A urmat o perioadă de adaptare. A început să vină acasă din ce în ce mai rar. Apoi deloc.

După alți doi ani, ne-am dus la tribunal cu mama. Ea purta cea mai bună rochie și era machiată strident. În ciuda coafurii și a aspectului plăcut, era tensionată și deprimată. Ne spusese că trebuia să fie martor în procesul cuiva, parcă. Nu-mi mai amintesc când am aflat că era vorba despre divorțul ei. Cândva, mai târziu.

Ne-am întâlnit cu tata pe holul rece, acoperit cu marmură, al judecătoriei, sub luminile fluorescente. Nu-l mai văzusem de doi ani. Îmi amintesc pantofii lui lucioși, apoi cum se apropie de noi, îngenunchind pentru a ne saluta. Ulterior, după doar câteva momente, o amintire violentă neclară: îl pocnește pe un tip. Bum! Om la pământ. Sângele țâșnește.

— Jimmy! Jimmy!

S-a dovedit că Jimmy era soțul femeii cu care tata începuse o relație și cu care avea să se căsătorească în curând. Numele ei era Cindy. Totul s-a întâmplat atât de repede. Nu știu dacă a durat două minute. Două minute. Apoi tata a dispărut. Și nu aveam să-l mai văd timp de un deceniu.

Vânzător la piața de vechituri

Când frații Baral, prietenii și vecinii noștri, m-au întrebat despre tata, îmi amintesc că i-am mințit.

— Unde este tatăl tău?

— O, lucrează toată ziua, dar vine acasă noaptea și ne trezește, apoi ne jucăm mult.

Cred că m-au crezut. Chiar și eu am început să cred asta.

O vreme, tata a fost doar o fantomă. Apoi a dispărut. Nu ni s-a spus niciodată de ce. De fapt, nu ni s-a spus nimic. Pur și simplu, s-a întâmplat. Depășiți momentul.

Foarte mult timp am crezut că sora mea, Amy, prea mică la acea vreme pentru a înțelege ce se întâmpla, a fost mai norocoasă, pentru că a depășit totul relativ fără probleme. Însă acum realizez că, de fapt, a ratat toată fericirea și stabilitatea din vremurile de dinainte ca familia să se destrame: decorațiunile de Crăciun, jocurile și excursiile pe care le făceam împreună.

Cred că eu și fratele meu am resimțit pierderea tatălui nostru mai acut tocmai pentru că prinseserăm timpurile bune. Prezența tot mai rară a tatei, absența lui, dispariția lui. Acum devenise o simplă amintire.

A fost iubirea vieții mamei mele. După ce a plecat, ea a rămas furioasă. A început să alimenteze resentimentele ca și cum ar fi fost o grădină privată, mai reală pentru ea decât orice lucru real. S-a transformat dintr-o femeie plină de viață și înțelegătoare într-una apatică și depresivă. Pe vremuri era afectuoasă și implicată, acum era posomorâtă, melancolică și retrasă. A început să bea. Câte puțin, la început, apoi tot mai mult. A început cu vin. Vin la cutie. Vin în carafe. Am văzut o mulțime de carafe goale.

Se așeza la masa din bucătărie și începea să se plângă mie și fratelui meu: Taică-tu! Of, taică-tu!

Trebuia să fie vedetă. Și nu era o vedetă. Și de asta a luat-o razna.

Uneori se întorcea către mine și spunea, cu un rânjete amar de durere:

— Arăți exact ca el.

Ce putea să facă? Cum niciun ban nu mai intra în conturile familiei, trebuia să găsească o sursă de venit. Mama era o colecționară, așa că i s-a părut normal să vândă unele „comori”. Planul ei era să-și umple Cadillacul roz din 1956 (cumpărat în perioadele noastre prospere) și să conducă până la târgul de vechituri din Simi Valley, unde avea să vândă tot ce putea. În fiecare seară de sâmbătă, eu și Kim urcam totul în Doamna Roz, după cum își dezmiarda mama mașina. Și, în fiecare dimineață de duminică, înainte de răsărit, reușeam cumva să ne strecurăm și noi în mașină și parcurgeam cu toții drumul de 40 de kilometri.

Noi doi trebuia să descărcăm mașina și să aranjăm toate acele articole eclecticice pe pățuri. Le așezam ordonat, în rânduri, în timp ce mama căuta chilipiruri la ceilalți vânzători. Până să terminăm de aranjat marfa, mama se întorcea cu brațele pline de nimicurile altora. Nu ni le aducea nouă, adică nu le cumpăra ca să le folosim, ci pentru a le vinde din nou, la preț mai mare. Așezam cu grijă noile mărfuri printre cele cu care veniserăm.

Când mama a aflat că mai există un târg de vechituri, deschis sâmbăta, în Saugus, Santa Clarita, l-am adăugat itinerarului nostru. Acum petreceam tot weekendul la târgurile de vechituri. Eram negustori de nimicuri. După ce ne-am vândut toată marfa, am încercat să vindem bunurile altora la prețuri mai mari. Garajul pe care eu și Kim îl folosiserăm drept scenă pentru scenariile noastre devenea acum un personaj. Vechiturile ocupau tot spațiul, de la podea

și până la plafon. Și nu doar garajul era plin. Casa era de nerecunoscut. Toate camerele erau arhipline: așternuturi ușor uzate și îmbrăcăminte second-hand, radiouri cu difuzoare defecte, mobilier stricat și tacâmuri ruginite. Aveam păpuși cu ochi-lipsă și reviste ale căror coperte erau rupte.

Am ajuns să urăsc dezordinea. Chiar și acum, mă deranjează când lucrurile nu sunt puse în ordine.

Dar mama nu s-a dat bătută. În ciuda disperării și a deznădejdii tot mai accentuate, în tenacitatea ei exista o doză de curaj. Ea credea cu adevărat că târgurile de vechituri erau salvarea noastră. Însă, așa cum avea să se dovedească mai târziu, calculele ei erau greșite. După o vreme, banca i-a spus că o să ne pierdem casa. Apoi ne-am pierdut-o.

Profesorul Flipnoodle

La școală luam note destul de bune, dar secțiunea pentru comentariile profesorilor din carnetul meu de note era întotdeauna plină de observații de rău augur: *Bryan trebuie să-și dea silința. De multe ori, Bryan pierde vremea și își deranjează colegii. Bryan pierde prea mult timp visând cu ochii deschiși.* Îmi amintesc clar cum părinții mei preluau aceste comentarii, le reformulau și le invocau atunci când nu erau de acord cu comportamentul meu. Astăzi, probabil că aș fi fost diagnosticat cu o formă ușoară de ADHD. Pe atunci, situația mea era rezumată astfel: Bryan trebuie să fie mai atent.

BRYAN CRANSTON

Prin urmare, ce era diferit acum, când începeam clasa a V-a? Poate că priveam școala ca pe un refugiu față de haosul de acasă. Poate că școala era acel loc sigur unde puteam să-mi canalizez toate eforturile. Asta nu contează. Cert este că și notele, și starea mea de spirit s-au îmbunătățit. Dintr-odată, eram popular: eram invitat la petreceri și mi s-a cerut să candidiez pentru poziția de președinte al organizației elevilor. Eram un sportiv bun. Nu unul extraordinar, doar unul bun, dar tot visam să devin, într-o bună zi, un jucător de baseball profesionist.

Mai visam și la Carolyn Kiesel, o colegă de clasă tare drăguță. Avea părul brunet-închis și și-l purta într-un fel care o făcea să arate și mai bine, încadrându-i perfect trăsăturile delicate. În loc să-i spun acestei fete drăguțe ceea ce simțeam sau să încerc să inițiez o conversație, i-am pus în păr niște plastilină pe care o foloseam la ora de desen. Normal, asta a înfuriat-o pe Carolyn. Pe mine nu mă deranja. Întelegeam *furia*.

Afecțiunea nu o pricepeam. Era mai bine să țipe la mine decât să nu mă bage în seamă deloc. În cele din urmă, am realizat că trebuia să gădesc o altă cale de a-i spune lui Carolyn că-mi plăcea de ea. Poate anul următor, când aveam să fim amândoi oameni maturi, în clasa a VI-a.

Am fost extrem de norocos să am doi mentori minunați: doamna Waldo și doamna Crawford, profesoarele mele din clasele a V-a și a VI-a de la Sunny Brae Elementary. Niciuna dintre ele nu era nici foarte strictă, nici nu făcea totul ca la carte. Ambele voiau ca elevii lor să se exprime liber, așa că m-au încurajat să explorez actoria. Am învățat că există și alte modalități de a interpreta o operă literară – nu doar să te așezi la birou și să scrii clasicul început de comentariu: „Huckleberry Finn, cea mai apreciată operă literară a lui Mark Twain, urmărește călătoriile unui adolescent care își părăsește orașul natal în căutarea aventurii, bla, bla, bla”. Fără asemenea lucruri. Puteam să-l *interpretez*. Puteam să *fiu* Huck Finn. Sau profesorul Flipnoodle.

Profesorul Flipnoodle era personajul principal din piesa de teatru a școlii, *Mașina timpului*. Flipnoodle era creatorul mașinii, era un inventator zăpăcit care călătorea în trecut, ajungând în momente importante și educative ale istoriei. Cu doi ani înainte, școala pusese în scenă aceeași piesă, cu fratele meu în rolul principal, iar eu am fost uimit de abilitățile lui. Când Kim urca pe scenă și își puna peruca creată și roșie ca focul a personajului, el devenea o persoană diferită. Îmi amintesc foarte clar că, atunci când îl urmăream din public, îmi doream să port și eu acea perucă. În cele din urmă, m-am prezentat la auditiie. Nu-mi amintesc